

Handläggare
Thomas Eriksson
Telefon: 08-508 337 19**Till**
Utbildningsnämnden
2016-01-14

Paviljongetablering med anledning av prognos för asylsökande

Inriktningsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att beställa inplaceringsstudie och offert för uppställning av paviljonger i enlighet med detta tjänsteutlåtande.
2. Utbildningsnämnden godkänner att kommande genomförandebeslut delas upp per skola.
3. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott att utbildningsnämnden ges rätt att besluta om paviljongetableringar med anledning av prognos för asylsökande upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr.
4. Utbildningsnämnden delegerar till utbildningsdirektören att fatta genomförandebeslut om paviljongetableringar med anledning av prognos för asylsökande upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr.
5. Beslutet justeras omedelbart.

Tony Mufic
UtbildningsdirektörLena Holmdahl
AvdelningschefJan Holmqvist
GymnasiedirektörInger Pripp
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Antalet asylsökande och ensamkommande flyktingbarn har under 2015 ökat kraftigt i Stockholm och ett stort antal av dessa är i grundskole- och gymnasieålder. Staden har genom Sweco (tidigare USK) tagit fram en framskrivning över det antal som väntas bli inskrivna i Stockholms stad. Sweco:s framskrivning är baserade på

Migrationsverkets tre scenarier. Utbildningsförvaltningen har analyserat prognosen tillsammans med faktiskt antal elever 15 september år 2015 och ordinarie elevantalsprognoser för grund- och gymnasieskola.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen. Samverkan sker i FVG 7 januari. Huvudskyddsombud kommer att kallas inför respektive genomförandebeslut.

Bakgrund

Antalet asylsökande och ensamkommande flyktingbarn har under 2015 ökat kraftigt i Stockholm och ett stort antal av dessa är i grundskole- och gymnasieålder. Staden har genom Sweco tagit fram en framskrivning över det antal som väntas bli inskrivna i Stockholms stad.

Ärendet

Sweco:s framskrivning av antal asylsökande och ensamkommande flyktingbarn är baserade på Migrationsverkets tre scenarier. De tre scenarierna har brutits ned till Stockholms stad utifrån stadens andelar av rikets asylsökande tillsammans med antaganden om asylsökandes köns- och åldersstruktur, utflyttning, barnafödande och dödlighet. Prognosen över antalet nya asylsökande omfattar tid från vecka 48 år 2015 fram till 2019.

Enligt högalternativet kommer antalet asylsökande de närmsta åren innebära ett tillskott på totalt 23 500 personer år 2019 varav 6 100 ensamkommande barn. Efter år 2019 minskar gruppen främst på grund av utflyttning. Antalet personer i låg- och mellanstadiet beräknas vara som flest år 2019. De beräknas då vara omkring 1 250 barn som till största del är födda utomlands. Efter år 2019 väntas låg och mellanstadiebarnen minska snabbt till en nivå på omkring 700 barn. Högstadiebarnen beräknas vara som flest redan år 2017 då de är 1 900 för att därefter minska till omkring hälften år 2020 och drygt 350 barn år 2025. En majoritet av personerna i gymnasieålder väntas vara ensamkommande barn. År 2018 beräknas barnen i gymnasieåldrar vara nära 4 400, varav 3 500 är ensamkommande barn.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Under hösten 2015 har förvaltningen arbetat med att säkerställa elevantalskapacitet för grundskolans elevintag hösten 2016. Arbetet utgår från elevantalsmätningen 15 september och föregående års elevantalsprognos. Syftet är att fånga upp eventuella oväntade

elevförändringar och att vid behov beställa kapacitetshöjande åtgärder till kommande läsårsstart. Vad gäller gymnasieskolan genomförs inte motsvarande arbete på grund av att det fortfarande finns viss ledig kapacitet på vissa enheter och att det finns andra möjligheter att styra elevflöden.

Parallellt med höstens arbete med att säkerställa ordinarie intag 2016 har antalet asylsökande och ensamkommande flyktingbarn ökat och ett stort antal av dessa personer är i grundskole- och gymnasieålder. Förvaltningen har inväntat 2015 års elevantalsprognos och Sweco:s framskrivning av antal asylsökande och ensamkommande barn för att kunna göra en rimlig bedömning av vilket behov som kommer att finnas av ytterligare kapacitet år 2016. Utbildningsförvaltningen har därefter analyserat prognoserna tillsammans med faktiskt antal elever 15 september år 2015. Analysen redovisas i bilaga 1.

Åtgärder under 2015

Inom gymnasieskolan är den tydligaste effekten att antalet elever i Språkintröduktion (SPRINT) ökat och åtgärder pågår för att öka kapaciteten. Elever från SPRINT slussas ut till gymnasieskolorna vid läsårsstart, till skillnad mot grundskoleelever som går i förberedelseklasser kortare perioder och successivt slussat ut i ordinarie klass. Grundskolans behov har endast delvis klarats genom de cirka 3000 lediga platser som identifierats som tillgängliga för asylsökande. De lediga platserna finns till stor del inom låg- och mellanstadiet, men behov av platser är störst för högstadiet. De lediga platserna har därför inte i nämnvärd utsträckning använts utan skolor har främst öppnat nya förberedelsegrupper för åk 7-9 utan plats i ordinarie klass.

Åtgärder under 2016

Inför 2016 konstaterar förvaltningen att det finns behov av ytterligare kapacitet för att klara kombinationen av ordinarie intag ytterligare asylsökande och ensamkommande barn. Asylsökande och ensamkommande flyktingbarn förväntas komma successivt under året, men situationen förväntas bli mycket ansträngd när skolorna samtidigt ska klara ordinarie elevintag höstterminen 2016.

Utbyggnadsvolym

Det prognostiserade antalet asylsökande och ensamkommande barn plus den elevantalsökning som inryms i ordinarie prognos för grund- och gymnasieskola uppgår till ca 10 737 elever varav 6 250 elever är asylsökande eller ensamkommande flyktingbarn.

Förvaltningen använder Swecos högalternativ och inte det så kallade huvudalternativet. Orsaken till att högalternativet föreslås vara utgångspunkt för förvaltningens planering är att förvaltningen önskar ha beredskap för att klara avvikelser i den mycket osäkra prognosen. Prognosen innehåller också ett mörkertal vad gäller elever mottagna under hösten 2015. Effekten av eventuell överetablering år 2016 är att skolorna även klarar del av år 2017 utan ytterligare etablering.

Förvaltningen gör samtidigt bedömningen att lokaltillskottet ska begränsas till högstadieelevernas behov respektive för gymnasieskolan motsvarande en årskull. Orsaken till att lokaltillskottet föreslås begränsas är huvudsakligen att det fortfarande finns viss tillgång ledig kapacitet.

För grundskolan bedöms behovet av ytterligare kapacitet under 2016 till ca 2 800 elevplatser, vilket motsvarar behovet för årskurs 7-9. Förvaltningen föreslår ingen utökning av kapacitet för årskurs F-6 år då viss ledig kapacitet kvarstår för dessa elever och att det sker kapacitetsökningar inom ordinarie planering. En försvårande faktor är att det finns betydligt fler F-6 skolor än F-9 och 7-9 skolor.

Behovet av ökad kapacitet för gymnasieskolan bedöms under 2016 uppgå till ca 1 400 elevplatser, vilket motsvarar behovet för en årskurs av det prognostiserade antalet asylsökande och ensamkommande barn i gymnasieålder plus den elevantalsökning som inryms i ordinarie prognos. Förvaltningen föreslår ingen utökning för att täcka hela elevantalsökningen då ledig kapacitet bedöms finnas på flera enheter. Behovet att sprida elever på flera skolor innebär samtidigt att kapaciteten behöver öka mer än vad som annars vore fallet.

Det sammantagna behovet av kapacitetsökning 2016 bedöms således till totalt 4 200 elevplatser fördelade på grund- och gymnasieskola.

Uppdrag till SISAB

Förvaltningen föreslår att SISAB får två separata uppdrag, ett utredningsuppdrag vad gäller inplacering och ett för framtagande av offerter.

SISAB får ett separat uppdrag att utreda lämpliga inplaceringar och söka bygglov vid de skolor som finns upptagna i bilaga 2.

Förteckningen omfattar även behov av elevplatser där skolan ännu

inte är utpekad. Utbildningsförvaltningen behöver tillsammans med SISAB komplettera listan med ytterligare skolor för paviljongetablering, alternativt andra lösningar som kan öka skolors kapacitet.

För att undvika tidskrävande bygglovsprocesser är det väsentligt att SISAB och utbildningsförvaltningen agerar för att minimera risken för överklaganden. Faktorer som påverkar risken för överklaganden är exempelvis val av plats och val av permanent eller tillfälligt bygglov. Utredningen ska i samverkan med utbildningsförvaltningen även omfatta identifiering av eventuella "flaskhalsar" som behöver åtgärdas för att möjliggöra det ökade antalet elever. I bilaga 2 har vissa idag kända flaskhalsar noterats, exempelvis brist på matsalskapacitet. Det är samtidigt nödvändigt att förvaltningen i samverkan med berörda skolor försöker finna lösningar inom befintliga lokaler.

SISAB får därutöver i uppdrag att per skola leverera offerter för beställning av paviljonger. Orsaken till att dela upp offerter per skola är att göra det möjligt att leverera offerter i snabbare takt och därmed att möjliggöra snabbare beställningar. Offerterna förutsätts vara till fast pris vad gäller paviljonghyra inklusive avveckling och rörligt pris vad gäller uppställningskostnad. Utbildningsnämnden föreslås godkänna att kommande genomförandebeslut delas upp per skola. Flertalet inhyrningar kommer enligt gällande regelverk att kräva godkännande av kommunstyrelsens ekonomiutskott då de överstiger gränsen 6 mnkr i hyra under en 5-årsperiod. För att förenkla hanteringen korta ner ledtider föreslås utbildningsnämnden begära hos kommunstyrelsens ekonomiutskott att utbildningsnämnden ges rätt att besluta om paviljongetableringar med anledning av prognos för asylsökande upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr. Vidare föreslås att utbildningsnämnden delegerar till utbildningsdirektören att fatta genomförandebeslut.

Kostnad

4 200 elevplatser motsvarar ca 21 000 kvm. Med utgångspunkt från tidigare etableringar bedöms hyreskostnaden till 3 200 kr per kvm. Hyreskostnaden uppgår till 67,2 mnkr år 1. Därutöver tillkommer åtgärder med anledning av "flaskhalsar" som schablonmässigt bedöms motsvara 1 kvm per elev och kan omfatta utökad paviljong eller åtgärd i skolans övriga lokaler. Hyreskostnaden för "flaskhalsar" beräknas till 13,5 mnkr år 1. Den sammanlagda kostnaden uppgår då till 80,7 mnkr eller 19 200 kr per elevplats.

Utförande

Kostnadsberäkningen baseras på en etablering med två våningar om vardera 2 klassrum och tillhöranden grupprum, hiss m m. Möjlighet finns då att flytta ut verksamhet från övriga byggnader och att använda mindre rum i skolan till förberedelseklasser. Alternativt saknar skolan mindre rum, vilket innebär att paviljongen byggs med halvklassrum. Brist på mark och hänsyn till framtida tillfälliga och permanenta utbyggnadsbehov kommer i flertalet fall att innebära behov av att begränsa ianspråktagandet av mark genom att bygga i två våningar. Utgångspunkten för uppställningen är att den kommer att finnas under fem år med möjlighet till förlängning.

Förvaltningens förslår nämnden besluta

Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att beställa utredning och offert för uppställning av paviljonger.

Utbildningsnämnden godkänner att kommande genomförandebeslut delas upp per skola.

Beslutet justeras omedelbart.

Bilagor

1. Elevantalsprognos och prognos för asylsökande i Stockholms stad HT2016.
2. Förteckning över skolor aktuella för kapacitetshöjning